Gemeente Rotterdam

Bestuurs- en Concernondersteuning
Burgemeester
A. Aboutaleb

Van: Clasien Leijten
Telefoon: 14 010

Ons kenmerk: M2309-2619 - 23bo007709
Bijlage(n): 1

Onderwerp: concept zienswijze (beleidsarme) aanpassing Gr MRDH

Datum: B&W 10 oktober 2023

Aan de gemeenteraad

Gevraagd besluit:
Samenvattend stellen wij u voor de concept zienswijze beleidsarme aanpassing gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (Gr MRDH) vast te stellen.

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?
Op 1 juli 2022 is de meest recente wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden die voorziet in het versterken van de positie van gemeenteraden in gemeenschappelijke regelingen. Het Dagelijks bestuur van de MRDH vraagt de 21 betrokken raden om hun zienswijze op het voornemen tot wijziging van de Gr MRDH kenbaar te maken.

De insteek van het conceptontwerp van de gewijzigde Gr MRDH is dat de wijziging beleidsarm is. Dit wil zeggen dat de Gr MRDH slechts in overeenstemming wordt gebracht met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen en dat enkele onjuistheden in de Gr MRDH worden hersteld.
Voor deze beleidsarme insteek is gekozen omdat er begin 2024 een uitgebreide evaluatie van de Gr MRDH plaatsvindt. Als uit de uitkomsten blijkt dat verdere (inhoudelijke, beleidsrijke) aanpassing van de gemeenschappelijke regeling gewenst is dan wordt hiervoor een afzonderlijke wijzigingsprocedure opgestart.

Wijziging van de Gr MRDH vereist unanieme vaststelling van de wijzigingen door alle drie gemeentelijke bestuursorganen (burgemeesters-, college- en raadsbesluit) van de 21 deelnemende gemeenten. Dit betekent dat alle 21 gemeente dezelfde tekst moeten vaststellen. In de wijzigingswet Wgr is opgenomen dat deze besluiten voor 1 juli 2024 dienen te zijn genomen zodat de gewijzigde regeling in werking kan treden.

De MRDH adviescommissies met de raadsleden van de deelnemende gemeenten hebben ingestemd met de beleidsarme insteek en aangegeven de thema's burgerparticipatie en betrokkenheid raden bij de MRDH te willen betrekken bij de evaluatie Gr MRDH. Het Algemeen bestuur van de MRDH heeft hiermee ingestemd

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

-beleidskader verbonden partijen

Toelichting:

De Gr MRDH voldoet al sinds de oprichting in 2015 aan de belangrijkste aanbevelingen van de nieuwe wet (zienswijzen, instellen adviescommissies). De Rekenkamer Rotterdam concludeerde in haar onderzoek 'bijdragen aan de regionale economie' in 2022 (pag. 93) dat de voorliggende wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor het versterken van de positie van de raden in de MRDH nauwelijks verschil zal gaan uitmaken.

De belangrijkste wijzigingen
De wetswijziging voorziet in versterking van de positie van de raad in gemeenschappelijke regelingen en bevat een aantal verplichte wijzigingen en een aantal kan-bepalingen waarbij het aan de deelnemers zelf is om te bepalen. Deze wijziging biedt tevens gelegenheid voor de MRDH om de Gr MRDH in overeenstemming te brengen met actuele wet- en regelgeving, feitelijke wijzigingen en werkwijzen, te weten:
- zaken die feitelijk niet meer kloppen en wel in de Gr staan'
- zaken die door gewijzigde wetgeving niet meer kloppen
- zaken die niet meer overeenkomen met praktijk en werkwijze MRDH

Hieronder volgt een toelichting op de wijzigingen met de meeste impact:
- Nieuwe termijnen P&C cyclus (art 34, 34b en 35 Wgr): dit betreft een nieuwe datum van aanlevering bij gedeputeerde staten van de begroting en verlenging van de zienswijzetermijn van 8 naar 12 weken (uitsluitend voor de begroting)
- Burgerparticipatie: de wijzigingswet schrijft voor dat in de Gr wordt opgenomen *'bepalingen omtrent de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden'*. De wet schrijft niets voor over betrokkenheid zelf, er dient dus een bepaling te worden opgenomen op welke wijze burgers betrokken worden. Op dit moment kent de MRDH de mogelijkheid van inspreken bij het AB en de bestuurscommissies VA en EV en adviescommissies VA en EV. Dit is geregeld in het reglement van orde. Een zo beleidsarm mogelijke wijziging betekent dat de bepalingen uit die reglementen worden overgenomen in de Gr MRDH. Ten aanzien van burgerparticipatie is verder bij de oprichting de bestuurlijke afspraak gemaakt dat participatie in beleidsprocessen door de gemeenten die het aangaat worden georganiseerd, aangezien zij het dichtste bij de inwoners staan. Echter is er inmiddels behoefte aan een gesprek over de wijze waarop inspraak en participatie binnen de MRDH is georganiseerd. Gelet op het feit dat een gewijzigde insteek een beleidsrijke wijziging zou zijn, wordt dit onderwerp betrokken bij de evaluatie in 2024.
- Actieve informatieplicht: de MRDH kent al een actieve informatieplicht in haar Gr. Deze is nu conform het wettelijke vereiste verder gespecificeerd met de wijze

waarop de raden worden geïnformeerd. Ook is een aantal documenten waarop de actieve informatieplicht van toepassing is expliciet benoemd.
- Uittredingsregels en opheffingsregels: deze zijn nu conform het wettelijk vereiste overgenomen. Voor opheffing geldt dat een bepaling omtrent het vermogen moet worden opgenomen. Dit is niet zo eenvoudig omdat het grootste gedeelte van het vermogen van de MRDH rijksgelden betreffen die gekoppeld zijn aan de wettelijke taken van de MRDH. Voor wat betreft de inwonerbijdrage voor het economisch vestigingsklimaat is een bepaling opgenomen waarbij de financiële consequenties bij opheffing, voorzover die betrekking hebben op EV, zullen worden verdeeld naar rato van het inwonertal van de laatste normale begroting van de MRDH.
- Instellen adviescommissies: de nieuwe wet voorziet in een kan-bepaling om adviescommissies in te stellen. De huidige Gr MRDH voorziet reeds in adviescommissies met raadsleden. De adviescommissies functioneren echter (nog) niet optimaal. De Rotterdamse raadsleden, en ook die van andere gemeenten, in de MRDH adviescommissies hebben aangegeven het onderwerp democratisering en verkenning van een alternatief governancemodel (regioraad) te willen agenderen voor de komende evaluatie.
- Een concreet en compleet overzicht van de wijzigingen treft u aan in de bijlage.

Zoals gezegd is de insteek van het concept ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling MRDH beleidsarm omdat er in 2024 een evaluatie plaatsvindt.

Het college stelt voor om in te stemmen met bijgaande concept zienswijze waarin wordt ingestemd met het concept ontwerp van de beleidsarme gewijzigde Gr MRDH en wordt aangegeven dat Rotterdam graag ziet dat de volgende onderzoeksvragen worden meegenomen in de onderzoeksopzet van de evaluatie Gr MRDH:
- hoe is de democratische legitimiteit en betrokkenheid van raden in de MRDH geborgd ten opzichte van andere governancemodellen, in het bijzonder een regioraad?
- welke mogelijkheden zijn er om de inspraak en burgerparticipatie in de MRDH te vergroten?

Het college hecht aan goede betrokkenheid van de raadsleden bij de regionale samenwerking en ziet het vraagstuk van de versterking van de democratische legitimiteit als een gezamenlijke opgave die om inzet vraagt vanuit ieders rol en verantwoordelijkheid.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
N.v.t.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.

Bijlage(n):

1. concept zienswijze MRDH
2. concept ontwerp gemeenschappelijke regeling MRDH
3. was/wordt overzicht wijzigingswet
4. was/wordt overzicht huidige Gr MRDH/concept ontwerp gemeenschappelijke regeling
5. artikelsgewijze toelichting
6. advies MRDH adviescommissies
7. reactie AB MRDH nav advies MRDH adviescommissies

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 oktober 2023;

gelet op artikel 2:1, tweede lid, onder h, van de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag;

overwegende dat:
- het voorliggende concept-ontwerp van de gewijzigde Gr MRDH beleidsarm is ingestoken;
- de beleidsrijke thema's worden betrokken bij de evaluatie Gr MRDH 2024;

besluit:
- De concept-zienswijze brief vast te stellen, waarbij geen inhoudelijke opmerkingen ten aanzien van de conceptwijziging worden gemaakt en wordt aangegeven dat Rotterdam graag ziet dat de volgende onderzoeksvragen worden betrokken bij de komende MRDH evaluatie:
    - Hoe is de democratische legitimiteit en betrokkenheid van raden in de MRDH geborgd ten opzichte van andere governancemodellen, in het bijzonder een regioraad?
    - Welke mogelijkheden zijn er om de inspraak en burgerparticipatie in de MRDH te vergroten?

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van DATUM

De griffier, De voorzitter,